

Celem sakramentów świętych jest uświęcenie człowieka, budowanie mistycznego Ciała Chrystusa i oddawanie czci Bogu. Udzielają one łaski, a ich sprawowanie przygotowuje wiernych do owocnego przyjęcia tej łaski (KL 59). Wśród sakramentów szczególne znaczenie mają sakramenty inicjacji chrześcijańskiej: chrzest, bierzmowanie i Eucharystia. Dzięki tym sakramentom człowiek w sposób szczególnie doświadcza wybawienia z ciemności, współumierania, współpogrzebania i współzmartwychwstania z Chrystusem, otrzymuje „Ducha przybrania za synów Bożych” i z całym Ludem Bożym świętuje pamiętkę śmierci i zmartwychwstania Pana (DM 14).

Katowice

KS. JAN GÓRSKI

W S P O M I N I E N I A

Ks. Julian Sulowski SJ

ŚP. KS. ALFRED KAZIMIERZ CHOLEWIŃSKI SJ

Alfred Kazimierz Cholewiński urodził się 3 marca 1936 r. w Bydgoszczy, z rodziców Pawła i Janiny z Sarnowskich. Tam też ukończył szkołę podstawową, a do gimnazjum uczęszczał w Gdańsku jako alumn niższego seminarium Towarzystwa Jezusowego (1949—51). Po ukończeniu dziewiątej klasy ówczesnej szkoły ogólnokształcącej wstąpił do Towarzystwa Jezusowego 17 sierpnia 1951 r. w Kaliszu. Po ukończeniu nowicjatu kontynuował wykształcenie średnie w Starejwi koło Brzozowa (1953—55), gdzie zaraz na początku złożył pierwsze śluby zakonne (18.08.1953). W Starejwi również zdał egzamin maturalny, jednakże bez praw państwowych. Należał do najzdolniejszych na swoim roku studiów.

W latach 1955—58 studiował na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, gdzie uzyskał licencjat z filozofii. W 1958/59 pracował jako katecheta w Warszawie, a jednocześnie systemem korespondencyjnym przygotował się do złożenia państwowego egzaminu dojrzałości. W r. 1959 rozpoczął studia teologiczne na Wydziale Teologicznym TJ „Bobolanum” w Warszawie. 5 sierpnia 1962 r. otrzymał święcenia kapłańskie z rąk kard. Stefana Wyszyńskiego. W roku następnym ukończył studia teologiczne ze stopniem licencjata teologii, a 1963/64 otrzymał od przełożonych zezwolenie na prywatne studium języków orientalnych i zamieszkał w Otwocku.

W latach 1964—67 odbył studia specjalistyczne na Wydziale Teologicznym KUL, na sekcji biblijnej, uzyskując magisterium z teologii, a w r. 1968 rozpoczął studia biblijne na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie i uwieńczył je najpierw licencjatem z nauk biblijnych w r. 1970, a następnie doktoratem w r. 1973. W następnym roku odbył w Arracia pod Rzymem tzw. trzecią probację zakonną pod kierunkiem o. Michała Ledrus i w

grudniu tegoż roku wrócił do kraju. Przez pierwsze półrocze 1975 r. pracował w Lublinie jako duszpasterz akademicki przy KUL oraz przy kościele jezuitów św. Piotra. Tam też złożył uroczystą profesję zakonną (15.08.1975).

W październiku 1975 r. rozpoczął wykłady Pisma św. Starego Testamentu na Wydziale Teologicznym „Bobolanum” w Warszawie, a jednocześnie został powołany na wykładowcę Księgi Powtórzonego Prawa i Księgi Kapłańskiej na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie. Wykłady te prowadził przez jeden semestr, co dwa lata.

Studenci „Bobolanum” tak cenili wykłady ks. Alfreda, że uzyskali zgodę przełożonych na to, aby wykładał także Nowy Testament. Toteż przez ostatnich kilka lat przed śmiercią pracował za dwóch wykładowców. Ks. Andrzej Majewski pisał o nim: „Był bibliistą, w oczach młodych jezuitów — niezastąpionym profesorem. Wspaniale wprowadzał w świat Biblii, uczył go rozumieć i kochać. Uczył żyć Ewangelią, mobilizował do takiego życia”. (zob. ks. Alfred Cholewiński, *Chrześcijaństwo ponownie odkrywane*, Warszawa 1989, Oficyna Przekładu Powszechnego, s. 10).

Był poważnie chory na serce. Mówił, że ma do wyboru, albo czekać na śmierć w łóżku, albo pracować do końca. Wybrał to drugie. Zmarł na rozległy zawał serca 26 stycznia 1988 r. w dniu świętych Tymoteusza i Tytusa, jako sługa Słowa Bożego, gdyż jeszcze w dniu operacji pracował do późna w nocy, posługując wspólnotom neokatechumenalnym. Przedtem odpoczynkiem nazywał czas, gdy pracował nad tłumaczeniem przypisów do Biblii Jerozolimskiej, niezbędnej w neokatechumenacie, gdyż podczas tej pracy można było siedzieć i nic nie mówić. Z charyzmatem drogi neokatechumenalnej zetknął się jako student „Biblicum” w Rzymie. Jak pisze ks. Florian Pełka SJ, „dostrzegł wówczas moc przepowiadania, o której wielokrotnie mówi Pismo św. Był świadkiem, jak Słowo Boże PRZEPOWIADANE i przyjmowane we wspólnocie zaczyna przekształcać serce człowieka, prowadząc stopniowo do pełnej dojrzałości chrześcijańskiej” (zob. *Chrześcijaństwo ponownie odkrywane*, jw. s. 6). Dlatego też służbą tej nowej ewangelizacji świata uważał za specyficzne swoje powołanie od Boga, ważniejsze poniekąd dla Kościoła naszych czasów od tradycyjnej posługi wykładowcy Pisma św. na uczelniach kościelnych. Nic więc dziwnego, że pogrzeb Alfreda Kazimierza Cholewińskiego zgromadził 1 lutego 1988 r. około czterech tysięcy ludzi, w ogromnej większości ze wspólnot neokatechumenalnych całej Polski, ponad 150 księży i czterech biskupów, a dzięki pieśniom i elementom liturgii neokatechumenalnej stał się podniosłą i radosną uroczystością dziękczynną (niektórych nawet szokującą) za owocne życie wielkiego sługi Słowa Bożego.

Warszawa

KS. JULIAN SUŁOWSKI TJ

BIBLIOGRAFIA

publikacji ks. Alfreda Cholewińskiego SJ

1. Biuletyn biblistyczny, „Collectanea Theologica” 37, 1 (1967) 21—127; 44 (1968) 25—116.
2. Wigilia biblijna. Sprawozdanie z nabożeństwa i dyskusji, Collectanea Theologica 37 (1967) 151—160; RBL 20 (1967) 172—182.
3. Prawdziwość Pisma św. „Collectanea Theologica” 5 (1968) 25—116.

4. Refleksje nad Księgą Eklezjastesa, „Znak” 20 (1968) 1173—1179.
5. Przemiany zachodzące w interpretowaniu Pisma św. „Collectanea Theologica” 38, 4 (1968), 175—186.
6. Nabożeństwa biblijne, (współautorstwo z ks. B. Mokrzyckim SJ), Kraków 1968, s. 320.
7. Heiligkeitsetz und Deuteronomium. Eine vergleichende Studie, An. Bib., Roma 1976, (rozprawa doktorska).
8. Deuteronomio; Dispense preparate perdegli Uditori, Roma 1979, P.I.B., s. 142, ci-clostilato.
9. Warunki skutecznego głoszenia Ewangelii w świecie dzisiejszym, At. Kapł. 93 (1979), 268—278.
10. Engel Helmut, Die Vorfahren Israels in Aegypten, Fra Th St., 1979; rec. RBL 34 (1981), 247—9.
11. Deuteronomio, volume 2^o, (cc. 29—32), Ad uso degli Uditori, P.I.B. Roma 1982, s. 114.
12. Pismo św. w odnowionych obrzędach Sakramentu Pokuty, „Przegląd Powszechny” 7—8 (1983), 80—94.
13. Levitico 17—26, Codice di Santità, Ad uso degli Uditori, P.I.B. Roma 1984, s. 194.
14. Czy w Biblii są mity?, „Przegląd Powszechny” 4 (1984), 9—16.
15. Przymierze w Moabie, RBL 37 (1984), 380—386.
16. Zur theologischen Deutung des Moabundes, „Biblica” 66, 1 (1985), 96—111.
17. Powrót do źródeł, konferencje wygłoszone w Radiu Watykańskim — wybór, Rzym 1985—86.
18. Pawła VI i Jana Pawła II spotkania ze wspólnotami neokatechumenalnymi, przekład: A. Cholewiński, Lublin 1986.
19. Chrześcijaństwo ponownie odkrywane. Pogadanki biblijne i homilie wygłoszone w Radiu Watykańskim w latach 1976—1985, Warszawa 1989, Oficyna Przeglądu Powszechnego, s. 276.
20. Teologia Nowego Przymierza w Nowym Testamencie, Warszawa 1989, s. 120. (w druku w: „Bobolanum”, nr 1 — rocznik teologiczny Wydziału).

Warszawa

zestawił KS. JULIAN SUŁOWSKI SJ

S P R A W O Z D A N I A

Ks. Jerzy Chmiel

V COLLOQUIUM BIBLICUM W WIEDNIU (1988)

W dniach 27—29 X 1988 r. miało miejsce w Wiedniu piąte już z rzędu spotkanie egzegetów austriackich i zaproszonych gości z Czechosłowacji, Jugosławii, NRD, Polski, Rumunii i Węgier. Spotkania te noszą nazwę Colloquia biblica Vindobonensia i były skrupulatnie odnotowywane na łamach RBL. Na V Colloquium biblicum Vindobonense